

Read the full book on:
[10.1787/agr_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/agr_outlook-2012-en)

OECD:s och FAO:s jordbruksöversikt 2012

Sammanfattning på svenska

- Detta är den 18:e årgången av jordbruksöversikten och den åttonde utgåva som framtagits i samverkan med Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO).
- Den bygger på bägge organisationernas samlade sakkunskap om varor, policy och länder samt på ny information från samverkande medlemsstater. Översikten redogör för världsmarknadstrender för biobränslen, spannmål, oljeväxter, socker, kött, fisk och mejeriprodukter under perioden 2012-2021 och innehåller en utvärdering av nyare utvecklingstendenser, nyckelfrågor och osäkerhetsfaktorer på dessa varumarknader.
- Ett gemensamt framtaget modelleringssystem, baserat på OECD:s AGLINK och på FAO:s COSIMO-modeller, gör det lättare att åstadkomma konsekvens i projektionerna. Denna upplaga innehåller bl.a. en särskilt avsnitt ägnat utmaningen att öka takten i jordbrukets produktivitetsökning på ett ekologiskt hållbart sätt.

Översikten i sammandrag

Priserna har börjat sjunka efter toppnoteringarna nyligen, men livsmedelsprisinflationen är fortfarande ett bekymmer i utvecklingsländerna

I de senaste jordbruksöversikterna från OECD och FAO har uppmärksamheten varit riktad mot höga och instabila jordbruksproduktpriser, varvid man understrukit att priserna skulle sjunka med marknadernas respons, men att de skulle ligga kvar på en högre platå, uppbackade av fortsatt stark efterfrågan och stigande kostnader för vissa råvaror. Så som förutspåts, har priserna börjat backa, men är kvar på relativt höga nivåer. Livsmedelsprisinflationen på detaljhandelnivån har minskat signifikant från sin toppnotering 2008 och dess bidrag till den generella inflationen har blivit måttlig. Ändå är livsmedelsprisinflationen fortsatt hög i många utvecklingsländer och högre än den generella inflationen i flertalet undersökta länder.

Miljömässigt hållbara produktivitetsförbättringar är avgörande när ökande efterfrågan ska tillgodoses

Prisernas instabilitet är ett fortsatt orosmoment med väderberoende avkastning som det största hotet så länge som reservförråden förblir begränsade. En ny ökning av spannmålsproduktionen har gjort att magasinerna åter har börjat fyllas något, och marknaderna förefaller mindre turbulenta. Den avgörande utmaningen för världens jordbruk är hur vi ska kunna höja produktiviteten på ett miljövänligare sätt för att tillgodose det ökande behovet av livsmedel, foder, bränsle och fiber.

Prisplatån väntas ligga kvar på hög nivå

De nominella priserna på de varor som täcks av denna översikt väntas visa en uppåtgående trend under de kommande tio åren. Priserna i reala termer (inflationrensade) kommer att förbli oförändrade eller sjunka från de nuvarande nivåerna, men antas ligga genomsnittligt 10-30 % över dem under den närmast föregående tioårsperioden.

Stigande energipriser är ett av de underliggande nyckelantagandena

Jordbruket i vår värld är allt mer kopplat till energimarknaderna. Oljeprisprojektioner i de makroekonomiska antagandena ligger i genomsnitt ca 25 US-dollar över dem som användes förra året (intervallet 110-140 USD per fat under den i översikten granskade perioden). Dessa högre oljepriser är en fundamental faktor bakom de högre prisprojektionerna för jordbruksprodukter, då de inte bara påverkar de oljerelaterade produktionskostnaderna, utan även ökar efterfrågan på biobränslen och på de jordbruksråvaror som används i framställningen av dessa.

Resursknapphet och höga kostnader begränsar produktionsökningen, trots uppåtgående pristrend

Trots stark prisutveckling förutses långsammare produktionsökning. I hela världen har jordbruksproduktionen ökat med drygt 2 % per år under flera av de sistlidna decennierna, men den väntas sjunka till 1,7 % per år under nästa tioårsperiod. Växande resursknapphet, miljöpåfrestningar och högre kostnader på vissa råvaror väntas omöjliggöra erforderlig försörjning i praktiskt taget alla regioner. Mot den bakgrunden föreslås i denna översikt att större uppmärksamhet ägnas strävandena mot miljövänligare produktivitetsökning.

Utvecklingsländerna fortsätter att vara tongivande för marknadstrenderna

På grund av sina större markreserver för ökning av odlingsarealen och möjligheter att förbättra sin produktivitet är det utvecklingsländerna som kommer att stå för huvuddelen av den globala produktionsökningen fram till 2021.

Utvecklingsländernas årliga produktion beräknas öka med 1,9 % i genomsnitt per år, mot i-ländernas 1,2 %. År 2021 väntas 680 miljoner fler människor bebo planeten, där Afrika och Indien får den snabbaste ökningstakten. Stigande inkomster och urbanisering leder till ändrade matvanor, som kommer att ändra konsumtionen till förmån för industriellt beredda livsmedel, fett och animalt protein. Detta kommer att gynna dyrare köttsorter och mejeriprodukter och indirekt driva upp efterfrågan på fodersäd och oljeväxter för djurfoder.

Tillväxtekonomierna kommer att ta en allt större andel av världens växande handel med jordbruksprodukter

Tillväxtekonomierna kommer att ta en allt större andel av världens växande handel med jordbruksprodukter. I främsta ledet står länder som Brasilien, Indonesien, Thailand, Ryska federationen och Ukraina, som har gjort betydande investeringar för att stimulera jordbrukets produktionskapacitet. År 2021 kommer utvecklingsländerna att stå för den större delen av exporten av ris, oljeväxter, vegetabilisk olja, palmolja, proteinhaltiga livsmedel, socker, nötkött, fjäderfäkött, fisk och fiskprodukter.

Nyckelfakta om produkter

Produktion av och handel med biobränsle ökar

Världens produktion av bioetanol och biodiesel beräknas nära nog fördubblas före 2021, med stark koncentration till Brasilien, USA och EU. Biobränsle är huvudsakligen baserat på odlade råvaror och väntas år 2021 ianspråka en växande andel av världens produktion av sockerrör (34%), vegetabilisk olja (16%) och fodersäd (14%).

Den bilaterala handeln i bioetanol mellan USA och Brasilien väntas öka

I enlighet med regeringsdirektiv kommer biobränslehandeln mellan USA och Brasilien troligen att öka. I denna upplaga av Outlook förutspås att USA skulle importera sockerrörsbaserad etanol, främst från Brasilien, för att få hjälp att tillgodose sin inhemska efterfrågan till följd av regeringsdirektivet om avancerade biobränslen, medan Brasilien skulle importera billigare majsbaserad etanol, främst från USA, för att tillgodose efterfrågan från dess stora park av hybridfordon. USA:s efterfrågan på sekunda etanol väntas bli tvångsbegränsad av kvalitetskraven från och med 2016.

Svartahavsregionen får större roll

Spannmålsmagasinens leveransfärdiga förråd kommer att ligga kvar under historiska genomsnittsnivåer, vilket innebär en risk för framtida prissvängningar. Ryska federationen, Ukraina och Kazakstan väntas bli mycket viktigare veteexportländer före 2021, men de kraftiga produktionsvariationerna i denna region kan få konsekvenser för världshandeln och prisfluktuationerna. Omfattande risexport väntas från de minst utvecklade länderna i Asien, medan risimporten till Afrika ökar.

Kina - den största oljeväxtimportören

Produktionen och exporten av oljeväxter dominerades fortsatt av de traditionella aktörerna, men framväxande exportländer som Ukraina och Paraguay väntas i allt högre grad bidra till den globala exportökningen. Kina, det dominerande importlandet, kommer att stå för mer än hälften av världens samlade import. Brasiliens ökning av oljeväxtproduktionen väntas bli dämpad - från 4,9 % till knappt 2 % per år under den av översikten omfattade perioden.

Brasilien dominerar världens sockermarknad

Livsmedels- och etanolproduktionens behov av odlade sockerväxter kommer att bestå på medellång sikt, varigenom sockerpriserna förblir fortsatt höga. Produktionscykler kommer att fortsätta att karaktärisera

sockermarknaderna i Asien, med intermittenta stora fluktuationer i handel och prisbildning som följd. På grund av Brasiliens dominerande ställning på sockermarknaden är fördelningen av dess sockerrörsskörd mellan etanol- och sockerproduktion fortfarande en avgörande faktor för marknadens färdriktning.

Köttkonsumtionen ökar i utvecklingsländerna

Ökad efterfrågan på olika typer kött kommer mest att genereras av stora ekonomier i Asien, råoljeexporterande länder och Latinamerika, där inkomstökningarna väntas bli betydande. Kött från hönsfågel kommer att leda denna prognostiserade ökning, då det är den billigaste och mest tillgängliga köttproteinkällan, gå förbi griskött som den största köttkategorin vid slutet av den studerade perioden.

Fiskodling går om traditionellt fiske

Fiskproduktion är en av de snabbast växande källorna till animalt protein. Fiske och akvakultur väntas växa med 15 % under projektionsperioden. Då produktionen av odlad fisk ökar med 33 % under projektionsperioden, kommer dock, vid 2018 års ingång, större delen av den fisk som människor äter att komma från fiskodlingar.

Utvecklingsländerna blir de största mjölkproducenterna

En blygsam ökning av konsumtionen av mejeriprodukter väntas i industriländerna, med undantag för ost och färska mejeriprodukter, medan utvecklingsländernas konsumtion av alla produkter väntas öka med ca 30 % fram till 2021. År 2013 väntas utvecklingsländerna passera i-länderna med avseende på mjölkproduktion, varvid stora ökningar sker i Kina och Indien.

En tid för förändringar - perspektiv på längre sikt

Fram till 2050 behöver produktionen öka med 60 %

Jordbruksproduktionen behöver öka med 60 % under de 40 närmaste åren för att tillgodose stigande efterfrågan på mat. Konkret innebär det ytterligare en miljard ton spannmål och 200 miljoner ton kött om året fram till 2050, i förhållande till nivåerna 2005-2007. Produktionsökning kommer också att behövas för att råvaror för en växande biobränsleproduktion ska kunna framställas.

Produktionsökning måste komma från produktivitetsökning

I ett globalt perspektiv är utrymmet för expansion av arealen begränsat. Den totala odlingsbara marken förväntas öka med bara 69 miljoner hektar (mindre än 5 %) fram till 2050. Produktionsökningen måste komma från ökad produktivitet på samma sätt som den har gjort under de senaste 50 åren. Produktionshöjning kommer att få central betydelse för att hålla tillbaka matpriserna mot en bakgrund av ökande resursknapphet och blir en nyckelfaktor när det gäller att minska den globala livsmedelsosäkerheten. Produktivitetsförbättringar på medellång sikt kan främst åstadkommas genom att produktivitetsklyftan i utvecklingsländerna krymps, men ett modifierat scenario tyder på att en betydande andel av den ökade spannmålsproduktionen, som används som industriell råvara, skulle kunna förväntas gå in i biobränsleproduktionen.

Hållbarare utveckling är avgörande.

Samtidigt finns det ett växande behov av att förbättra den miljömässigt hållbara användningen av tillgängliga mark- och vattenresurser, marina ekosystem, fiskbestånd, skogar och biologisk mångfald. Ungefär 25 % av all odlingsmark befinner sig ett synnerligen förfallet skick. Allvarlig vattenbrist inom jordbruket är ett faktum för flera länder. Många fiskbestånd är överexploaterade eller löper risk att bli det. Det råder en växande enighet om att klimatförändringar och extrema väderhändelser kommer att öka.

Regeringarna behöver säkerställa de nödvändiga förutsättningarna

Väsentliga uppgifter för de politiska beslutsfattarna, redovisade i denna rapport, är att stimulera bättre jordbruksmetoder, skapa de rätta kommersiella, tekniska och juridiska ramverken och stärka den jordbrukstekniska innovationsbenägenheten (t.ex. forskning, utbildning, nyodling, infrastruktur), däribland åtgärder som tillgodoser det småskaliga jordbrukets särskilda behov. Åtgärder för att minska livsmedelsförluster och slöseri har också avgörande betydelse när det gäller att tillgodose ökande efterfrågan och förbättra produktiviteten i leveranskedjan.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, F-75116
Paris, Frankrike

Besök vår nätplats www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD/FAO (2012), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2012-en